

Undersökningar av 32 härdar i Västerbottens och Norrbottens kustland, 2012-2013, en sammanfattning

Av
Lars Liedgren

Silvermuseet
Rapport 72

Silvermuseet

Torget

938 31 Arjeplog

Tel: 0961-145 00

www.silvermuseet.se

© Silvermuseet

Tryck: Silvermuseet, Arjeplog 2016

Rapport Silvermuseet

ISSN 1101-2900

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	<u>Västerbotten, 2012:</u> 431-3714-2012. <u>Västerbotten, 2013:</u> 431-2463-2013; 431-2461-2013; 431-2460-2013; 431-2459-2013; 431-2457-2013; 431-2456-2113; 431-2455-2013. <u>Norrbotten, 2012:</u> 431-4805-2012, 431-7675-2012. <u>Norrbotten, 2013:</u> 431-3344-2013, 431-3345-2013, 431-3343-2013, 431-3346-2013, 431-3352-2013, 431-3354-2013, 431-3353-2013, 431-3357-2013, 431-3351-2013, 431-3356-2013, 431-3358-2013, 431-3349-2013, 431,3348-2013, 431-3347-2013, 431-8998-2013.
Institutionens dnr:	<u>Västerbotten, 2012:</u> 2012/011-35. <u>Västerbotten, 2013:</u> 2013/001-34; 2013/001-35; 213/001-36; 2013/001-37; 2013/001-38; 2013/001-39; 2013/001-40. <u>Norrbotten, 2012:</u> 2012/011-34, 2012/011-45. <u>Norrbotten, 2013:</u> 2013/001-18; 2013/001-19; 2013/001-20; 2013/001-21; 2013/001-22; 2013/001-23; 2013/001-24; 2013/001-25; 2013/001-26; 2013/001-27; 2013/001-28; 2013-001-29; 2013/001-30; 2013/001-31; 2013/001-32; 2013/001-33, 2013/001-52.
Finansiär:	Riksbankens Jubileumsfond.
Fornlämningsnummer:	<u>Västerbotten 2012:</u> Raä 166:1, 279:2, 341:1, 624:1 Byske sn, samt Raä 60:1, Jörns sn. <u>Västerbotten, 2013:</u> Raä 83:2, Jörn sn; Raä 201:5, Jörn sn; Raä 286:14, Jörn sn; Raä 358:5, Jörn sn; Raä 764, Jörn sn; Raä 858, Jörn sn; Raä 258:2, Byske sn; Raä 564:2, Byske sn. <u>Norrbotten, 2012:</u> Raä 81:3, 255:3, 378:1, Hortlax sn; Raä 305:3, 284:3, 928:1, Piteå sn; Raä 395:1, 542:1, 710:1, 1079:1 Älvsby sn samt 468:1, Edefors sn. <u>Norrbotten, 2013:</u> Raä 81:3, Hortlax sn; Raä 349:1, Hortlax sn; Raä 13:5, Piteå sn; Raä 280:3, Piteå sn; Raä 502:1, Piteå sn; Raä 572:2, Piteå sn; Raä 573:1, Piteå sn, Raä 694:3, Piteå sn; Raä 1019:1, Piteå sn; Raä 1068:1, Piteå sn; Raä 1244:1, Piteå sn; Raä 255:2, Älvsby sn; Raä 396:1, Älvsby sn; Raä 730:1, Älvsby sn; Raä 1072:1, Piteå sn.
Kommun:	Västerbotten: Skellefteå, Norrbotten: Piteå och Älvsbyn.
Socken:	Västerbotten: Jörn och Byske, Norrbotten: Hortlax, Piteå, Edefors samt Älvsbyn.
Län:	Västerbotten och Norrbotten.
Fastigheter:	<u>Västerbotten, 2012:</u> Drängsmark 14:36, Finnträsk 2:35, Tåmeträsk 2:8, Drängsmark 31:1, Kåtaselet 1:3. <u>Västerbotten, 2013:</u> Åselet 9:1; Småträskheden 4:1; Kåtaselet 1:2; Borgfors 1:3; Kaxen 2:6; Norrfors 1:1; Jörns-Forsberget 1:1. <u>Norrbotten 2012:</u> Blåsmark 1:1, Blåsmark 4:24, Älvsbyn Borgfors Kronopark 1:5, Piteå Gråträsk 2:16, Piteå Gråträsk 3:3, Piteå Hemmingsmark 3:7, Piteå Högsböle 3:5, Boden Kvarnå 1:10, Piteå Pite Kronopark 1:57, Piteå

	Pitholm 41:1, Älvsbyn Riddarhällan 2:4, Älvsbyn Varjiså 1:3. Norrbottnen, 2013: Hemmingsmark 3:7; Pite Vitberg 1:2, Lillträsk 1:37; Vistheden 1:5; Åfors 2:1; Lillpite S:1, Pite kronopark 1:57; Storsund 1:52; Åfors 2:1, Pite Kronopark 1:57; Hemmingsmark 4:6; Svensbyn 5:5, Gråträsk 1:4; Svensbyn 29:4.
Typ av uppdrag:	Forskningsundersökningar, delundersökningar av härdar.
Datering och typ av datering:	Troligen främst historisk tid, 900-1800-tal, baserat på föremålsfynd och ¹⁴ C-dateringar.
Typ av fornlämning:	Härdar.
Antal fältdagar:	<u>Västerbotten, 2012</u> , 11 arbetsdagar : 10/8, 13-17/8. <u>Västerbotten, 2013</u> , 14 arbetsdagar: 22/7, 23/7, 29/7, 30/7, 31/7, 1/8, 13/8. <u>Norrbottnen, 2012</u> , 22 arbetsdagar : 6/8-9/8, 20/8-24/8, 14-9, 26/9, 2012. <u>Norrbottnen, 2013</u> , 28 arbetsdagar: 16/7, 17/7, 18/7, 19/7, 2/8, 12/8, 14/8, 15/8, 16/8, 19/8, 20/8, 21/8, 22/8, 10/10.
Antal rapportdagar:	2012: totalt, 27 arbetsdagar. 2013:totalt, 43 arbetsdagar.
Antal fyndhanteringsdagar:	Totalt 2012: 7,5 arbetsdagar. Totalt 2013: 18 arbetsdagar.
Undersökningsledare:	Lars Liedgren.
Rapportansvarig:	Lars Liedgren.
Deltagare:	Lars Liedgren, Markus Fjellström och Ingela Bergman.
Underskonsulter:	Inga.
Undersökt yta (m ²):	2012, totalt: 7 m ² . 2013, totalt: ca 9,5 m ² .
M ö.h:	2012: 15-355 m öh. 2013:105-395 m öh.
Koordinatsystem:	Lokalt, med två punkter knutna till Rikets nät (Sweref 99 TM). Alla övriga gps-koordinater är också angivna i Sweref 99 TM.
Dokumentationshandlingar:	Digitala foton, ritningar samt beskrivningar av fornlämningar och undersökningar. Förvaras i Silvermuseets arkiv.
Digital dokumentation, programvaror etc:	Endast digitala foton. Dessa förvaras i kommunal server samt kopieras årsvis på CD.
Summa fyndmängd:	Västerbotten, 2012: 43 fyndnummer i härdar, huvudparten brända och obrända ben. 17 fyndnummer framtagna med metalldetektor, varav ett fynd tillvarataget, övriga återlagda. Västerbotten, 2013: 16 tillvaratagna fyndnr. i utgrävda härdar: 219 fragm. ben (33,53 g) en bit glas, fem fragm. av kritpipa samt en större bit dito, två bitar bly, två

bronsbleck; 9 fyndnr. tillvaratagna med metalldetektor: en bronsknapp, ett kopparmynt, ett silvermynt, ett blysänke, en mässingring, tre bronsbleck, ett hänglås, en kniv med skaft samt 19 kolprover och fem jordprover tagna i utgrävda härdar.

Norrbotten, 2012: Totalt 41 fyndnummer i härdar främst bränd och obrända ben samt 11 fynd gjorda med metalldetektor, varav 3 mynt är tillvaratagna övriga fynd gjorda med metalldetektor har lagts tillbaka.

Norrbotten, 2013: 39 fyndnummer i härdar främst brända och obrända ben samt 59 kolprover och 23 jordprover; 24 fyndnummer gjorda med metalldetektor, i det senare ingår även fem nummer med fynd av brända och obrända ben.

Antal fotografier:

2012, totalt 214.

2013, totalt 361.

Antal ritningar:

2012, totalt 62.

2013, totalt 80.

Rapporter och skrifter i delprojektet:

Danielsson, E. 2014. *Vedartsanalyser på material från Väster- och Norrbotten inom projektet Recalling the Past*. Vedlab, rapport 1470.

Liedgren, L. 2013a. *Arkeologiska undersökningar av fyra härdar i Byske sn, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2012*. Silvermuseet, rapport 61.

Liedgren, L. 2013b. *Arkeologiska undersökningar av nio härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Norrbottens län, 2012*. Silvermuseet, rapport 62.

Liedgren, L. 2013c. *Arkeologiska undersökningar av sex härdar i Jörn och Byske socknar, Skellefteå Kommun, Västerbotten, 2013*. Silvermuseet, rapport 64.

Liedgren, L. 2014. *Arkeologiska undersökningar av sex härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Piteå och Älvsby kommuner, Norrbottens län, 2013*. Silvermuseet, rapport 65.

Liedgren, L., Bergman, I., Ramqvist, P. H. & Hörnberg, G. 2016a. Hearths in the coastal areas of northernmost Sweden, from the period 800 to 1050. *Rangifer* 36 (1) 2016: 25-50.

Liedgren, L., Hörnberg, G., Magnusson, T. & Östlund, L. 2016b. *Heat impact and soil clours beneath hearths in northern Sweden*. Opl. manuskript.

Vretemark, M. 2012. *Osteologisk analys av djurben i Norrbottens kustland, Piteå, Älvsbyn och Byske socknar*. Rapport, Västergötlands museum.

Vretemark, M. 2014. *Osteologisk analys av djurben från härdar i Västerbotten och Norrbotten*. Rapport, Västergötlands museum.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	1
2 Undersökningsmetodik.....	1
3 Härdar i FMIS, V om lappmarksgränsen.....	2
4 Härdar inom de utvalda lokalerna.....	5
5 Härdar på lokalerna, form, innehåll och utseende.....	6
6 Utgrävda härdar.....	6
7 Fynd i utgrävda härdar.....	12
8 Fynd utanför härdar påträffade med metalldetektor.....	12
9 Osteologisk analys.....	15
10 Dateringar.....	16
11 Sammanfattning.....	16
12 Utvärdering.....	17
13 Referenser.....	17
14 Tabeller.....	18

1 Inledning

2011 erhöill Silvermuseet/INSARC forskningsmedel från Riksbankens Jubileumsfond för genomförandet av projektet "Recalling the past: Cultural heritage, landscapes and identity processes in northern Fennoscandia". Projekttiden är sex år och projektet kommer att avslutas under år 2017. Forskningsprogrammets målsättning är att klarlägga och belysa landskapsutnyttjande och samhällsförändring i norra Norrlands kustområden under en tidsperiod då kulturlandskapet formades av jägare, fiskare, renskötare och bönder, vars etniska och kulturella identiteter inte kan översättas i dagens etniska kartbild. I ett tvärvetenskapligt samarbete över de arkeologiska, historiska och ekologiska ämnesfälten studeras sociala och ekonomiska strukturer och inter-regionala relationer från 600- till 1900-tal, och relateras till sentida identitetsprocesser i norra Fennoskandien.

Undersökningsområdet har avgränsats till att omfatta gamla Västerbottens landskap, i stort sett motsvarande området nedom lappmarksgränsen inom Västerbottens och Norrbottens län. Insatsen kan indelas i ett antal delprojekt varav ett inriktas mot kustområdets nyttjande för renskötsel. Delprojektet kan indelas i ekologiska, historiska och arkeologiska delar.

Ovan lappmarksgränsen indikeras renskötselns markutnyttjande, från barrskogsområdet i öster till kalvfjällsområdet, främst av större eller mindre ansamlingar av härdar av olika storlek, form och konstruktion. Uppskattningar har gjorts att det totala antalet härdar, bara i Norrbotten skulle kunna var 100 000 (Liedgren & Hedman 2005). Inom det ovan definierade kustområdet är antalet härdar närmare 1500 (fornlämningar) fördelade på över 800 lokaler (enligt FMIS), dvs. endast en bråkdel av antalet som antyds väster om lappmarksgränsen.

Härdarna fördelar sig oregelbundet inom undersökningsområdet med få nedslag söder om Skellefteå älv. Detta mönster är knappast en funktion av olikartad inventering, även om det befintliga registret utgör ett lapptäcke med inventeringar från 1950-talet till 2000-talet, dock dominerar inventeringar från 1980 och framåt (Jensen 1997). Av dessa härdar har inga ¹⁴C-daterats enligt FMIS, förutom några provdateringar gjorda av Silvermuseet under de senaste åren. Några har dock undersökts och givit daterbara fynd, de flesta till tiden efter 1500 e Kr.

Under åren 2012 och 2014 genomfördes, inom ramen för projektet undersökningar av 32 härdar belägna inom både Västerbotten och Norrbotten (Liedgren 2013a-c, 2014). I de rapporterna ingår inte analyser. Av den anledningen görs här en sammanfattning av resultaten från båda länen samt en presentation av analyserna. En analys är också publicerad i tidskriften Rangifer där de arkeologiska resultaten sätts in i sitt historiska sammanhang (Liedgren *et al.* 2016a).

2 Undersökningsmetodik

Den största koncentrationen av härdar förekommer inom Piteå lappmarks förlängning ned mot kusten (mer än 50 % av alla härdar i kustområdet). Här finns dessutom härdar av alla former, konstruktionstyper och storlekar representerade, vilket indikerar att landskapet utnyttjats under lång tid.

För att få ett grepp om härdarnas datering och innehåll i kustområdet har ett 107 x 94 km stort område (10 058 km²) inom Skellefteå och Piteå kommuner valts ut. Detta område har delats i fyra lika stora zoner. Inom varje zon har åtta härdar slumpmässigt valts ut för utgrävning. Vi har valt att undersöka halva härdarna, bl. a. för att ev. kunna

återkomma för kompletteringar. För varje lokal har ett fristående koordinatsystem upprättats och en kartering av lämningarna har genomförts. Alla härdar har kontrollerats med jordsond och även beskrivits. En systematisk metalldetektoravsökning har gjorts i området kring alla härdar, i regel inom 10-15 m från varje härd. Påträffade artefakter har dokumenterats och i vissa fall tagits tillvara. Vid utgrävningarna har allt material sållats. Utgrävningarna har främst inriktats på härdarnas konstruktioner och innehåll av artefakter och måltidsrester.

3 Härdar i FMIS, V om lappmarksgränsen

Den stora massan av härdar är registrerade inom den reguljära fornminnesinventeringen mellan år 1980 och 1995. Dessa härdar är samlade i fornlämningslokaler som kan innehålla 1-14 anläggningar. Härdarna ligger under lämningstyperna: visten, boplatser och härdar. Det förekommer också enstaka registreringar där varje lämning inom en lokal fått ett eget nummer. För att ta reda på hur många härdar som registret innehåller måste man kontrollera varje Raä-nummer. För vår del gjordes en sådan genomgång våren 2012, inriktat på de härdar som fått fornlämningsstatus. Ett antal härdar har också tillförts som ligger under kultuhistorisk lämning. Dessa har registrerats inom ramen för Skellefteå museums verksamhet och har av någon anledning inte hamnat under fornlämningar (se Sundqvist 1973). Ett antal nya härdar har tillkommit vid våra undersökningar av de utvalda fornlämningslokalerna (se nedan). Efter den genomgången, 2012, har ett 30-tal härdar tillkommit i FMIS främst inom Skellefteå kommun.

Totalt har ca 1500 härdar registrerats i landet nedom Lappmarksgränsen. Detta kan jämföras med t. ex. Arjeplogs socken där man får 2342 träffar i FMIS vilket kan indikera 2-3 gånger fler kända härdar här trots att bara mindre delar av socknen är inventerad. Härdarna i kusten fördelas på 836 olika lokaler (fig. 1), 1-14 på varje lokal. Av dessa har närmare 950 registrerats i Norrbotten, eller 64%. Spridningen av lokaler visar att mängden kraftigt minskar söder om Skellefteå älv. Största koncentrationen finns i gränsområdet mellan Västerbotten och Norrbotten samt Piteå-Älvsbyn och Överkalix. Få härdar förekommer i Tornedalen. De flesta härdar är ovala (ca 69 %) sedan kommer runda härdar (ca. 12,6 %) och rektangulära härdar (ca 11,5 %). En förhållandevis stor andel är runda, en ovanlig form i inlandet. För Piteå och Skellefteå socknar är andelen ca 18% vardera.

Härdar med stenpackning (ofta kontrollerat vid registreringarna) visar ungefär samma spridning som den totala spridningen av härdar. Av alla registrerade härdar har 59,2 % noterad stenpackning. Rödbändhet är besvärligare att kontrollera, t. ex. saknar många tabeller uppgift om detta. Det är svårare att få fram rödbänd jord med sond i de stenpackade härdarna men även när det är torrt i jorden. Rödbänd jord (ej preciserat var den fanns, dvs. i eller under härden) har noterats i 356 härdar eller 25,4 %

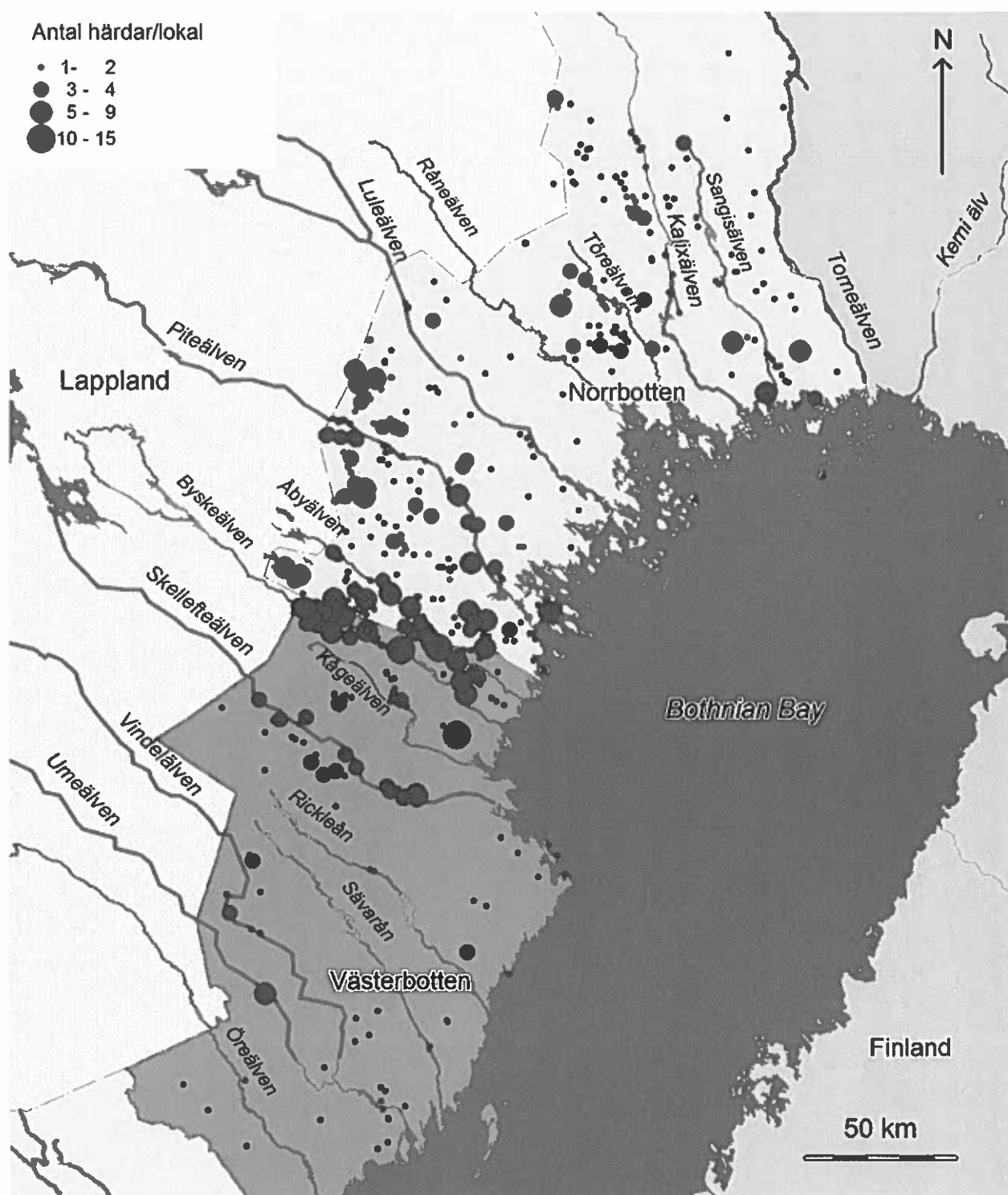

Fig. 1 Spridning av fornlämningsklassade härdlokaler i Västerbotten och Norrbotten med utgångspunkt i FMIS.

vilket är en ganska stor andel. Ganska många uppteckningar om rödbrändhet har gjorts inom områden med stenfyllda härdar. Man ska dock komma ihåg att inte alla inventerare noterat ovanstående uppgifter i inventeringsboken eller brytt sig om att undersöka.

Riktigt stora härdar, ofta i radform, brukar i inlandet oftast dateras till medeltid. Spridningen av härdar, 1,5 m eller större, förekommer inom samma koncentrationsområden som härdar i allmänt, dvs. främst Pite älv dal samt gränslandet mellan Piteå och Skellefteå kommuner.

Vårt UO (fig. 2) har 989 (eller 67% av alla härdar) härdar på 498 lokaler (eller 59,5 % av alla lokaler). Det är således något fler härdar på varje lokal inom det utvalda området än i hela Norrbotten och Västerbottens kustland..

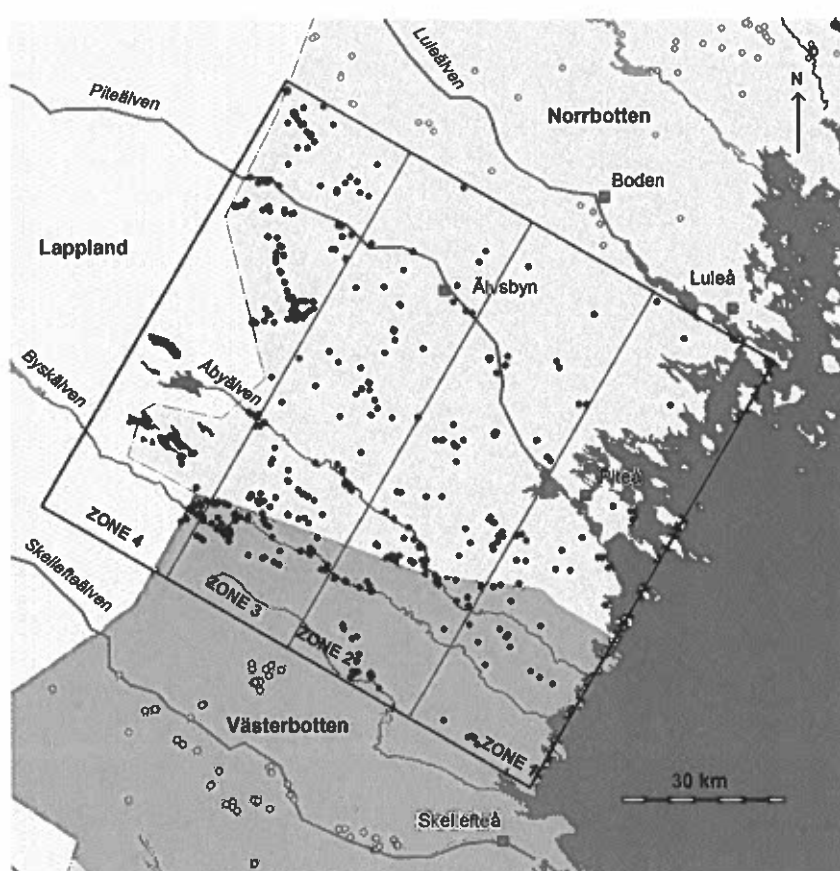

Fig. 2 Undersökningsområde med zonindelning, 1-4. Svarta prickar markerar härdlokaler.

Zon 1: 43 lokaler, 96 härdar, steg 12 (således har 8 av 43 lokaler undersökts med metalldetektor, eller 18 % och 8,3 % har utgrävts).

Zon 2: 127 lokaler, 261 härdar, steg 33 (således har 8 av 127 lokaler undersökts med metalldetektor, eller 6,3 % och 3,1 % har utgrävts).

Zon 3: 157 lokaler, 291 härdar, steg 36 (således har 8 av 157 lokaler undersökts med metalldetektor, eller 5,1 % och 2,7 % har utgrävts).

Zon 4: 171 lokaler, 341 härdar, steg 42 (således har 8 av 171 lokaler undersökts med metalldetektor, eller 4,7 % och 2,3 % har utgrävts).

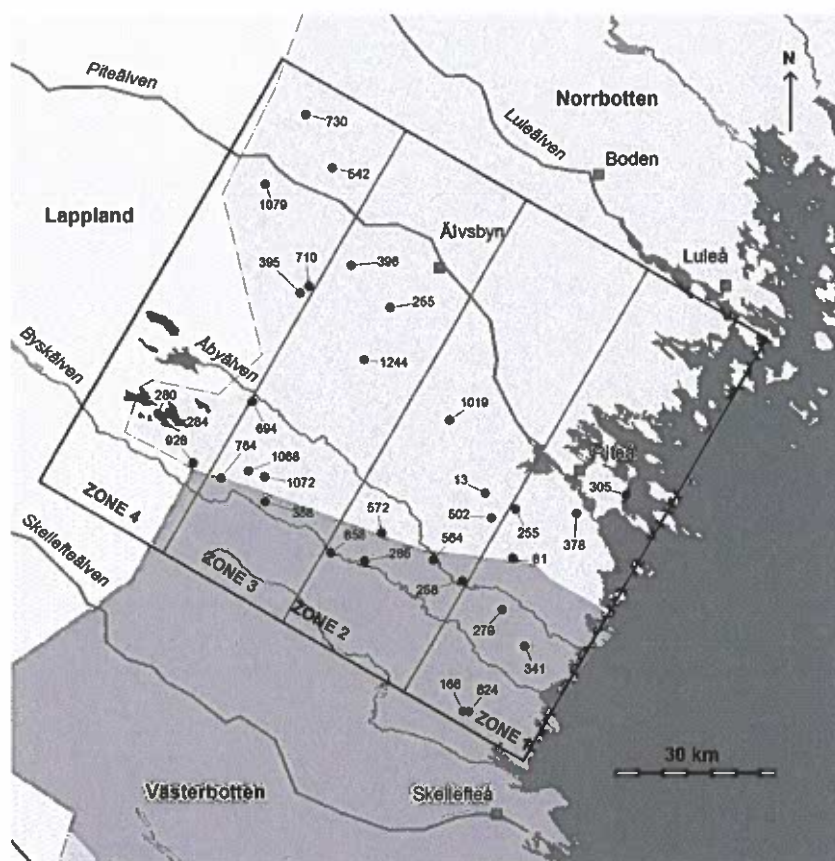

Fig. 3 Undersökningsområde med zonindelning. På kartan är de undersökta härddlokalerna markerade.

4 Härddar inom de utvalda lokalerna

Största delen av de slumpmässigt utvalda härddarna (fig. 3) var belägna i anslutning till större och mindre myrmarker och tjärnar/sjöar men även frekvent inom hedmarksområden (tabell 1, fig. 4). Totalt undersöktes 32 härddar på 32 lokaler. Antalet härddar på lokalerna var totalt 113 eller 11,4 % av antalet härddar inom UO. Lokalerna hade 1-14 härddar, med i medeltal 3,5/lokal. Inom de utvalda lokalerna påträffades 18 nya härddar samt ytterligare några fornlämningar av andra typer.

Fig. 4 Raä 255, Hortlax sn, belägen på utpräglad hedmark i anslutning

5 Härdar på lokalerna, form, innehåll och utseende

Bland de 113 härdarna dominerar oval form (ca 67 %) medan runda härdar utgör drygt 20% och oregelbundna drygt 8 %. Härdarnas största längd är 1,6 m (medelvärde 1,2 m) och största bredd är 1,4 m (rundad härd) medelvärde 0,95 m. Medelhöjden är ca 0,13 m. Av alla har 84 tydliga stenpackningar (ca 75%). I över 50% av härdarna finns uppgift om stenskoningar. Man kan dock konstatera att ganska många utgrävda härdar har stenpackningar utan tydliga stenskoningar (dvs. markerat större stenar i kanterna). Många sådana kan vid inventeringstillfället ha noterats som stenskoningar. Stenpackningarna har även gjort att det är svårt att sonda och därför finns relativt få uppgifter om rödbränt under stenpackningarna (se vidare utgrävda härdar). Vad gäller härdfyllning är det också svårt att avgöra rödbrändhet när det finns täta stenpackningar. Man kan dock konstatera att det är en ganska stor andel av härdarna har härdfyllning av varierande kulör.

6 Utgrävda härdar

Av de utgrävda härdarna var drygt 60 % ovala, drygt 30 % runda och 6 % oregelbundna (tabell 2). Här är således en större andel runda än i studieområdet i övrigt. Detta kan bero på att formen bättre kan bedömas efter en utgrävning varför man får förmoda att andelen runda härdar är större än vad som framgår av det inventerade materialet. Det största måttet för de utgrävda härdarna är 1,4 m. Bland ovala härdar är största bredden 1,2 m. Medelvärdet för längden är 1,17 m och medelvärdet för bredden är 0,98 m, dvs. ganska lika materialet i hela studieområdet. 58 % kan bedömas ha stenskonig (större stenar som avskiljer sig från stenpackningen). 90 % hade stenpackning och 9,7 % hade ingen stenpackning. En del härdar hade stenpackningar som bestod av större flata stenar utan någon tydlig stenskonig (se exempel fig. 5-9).

Fig. 5 Raä 255:3, Hortlax sn, oval härd med brun härdfyllning ovanpå en tät stenpackning. Datering 1670-1950 AD (datering av ben). Foto av L. Liedgren, 2012.

Fig. 6 Raä 255:3, Hortlax sn, härdfyllning borttagen och en tät delvis söderbränd stenpackning har blottats. Foto av L. Liedgren, 2012.

Fig. 7 Raä 166:10, Byske sn, rund härd utan stenpackning. Datering 1660-1950 AD (datering av ben). Foto av L. Liedgren 2012.

Fig. 8 Raä 1068, Piteå sn, oval härd markerad av en packning av kraftigt skärvade stenar. Datering 1468-1650 AD (datering av ben). Foto av L. Liedgren, 2013.

Fig. 9 Raä 564, Byske sn, rundad hård med stenpackning av flata stenar, hårdfyllning borttagen. Datering 1670-1950 AD (datering av ben). Foto av L. Liedgren, 2012.

Av de utgrävda hårdarna hade 23 rikligt med rödbränd jord till fläckar av rödbränt under härdytorna. Hälften (16) hade tydliga lager av rödbränt under hårdkonstruktionen (se fig. 10). Som mest fanns rödbränt material ned till 0,24 m under härdytan. Huvudparten

Fig. 10 Raä 255:3, Hortlax sn, profil genom hårdens längdaxel. Under stenpackningen syns en markyta med kraftig blekjordsbildning och därunder rödbränd jord i skålform. Foto av L. Liedgren, 2012.

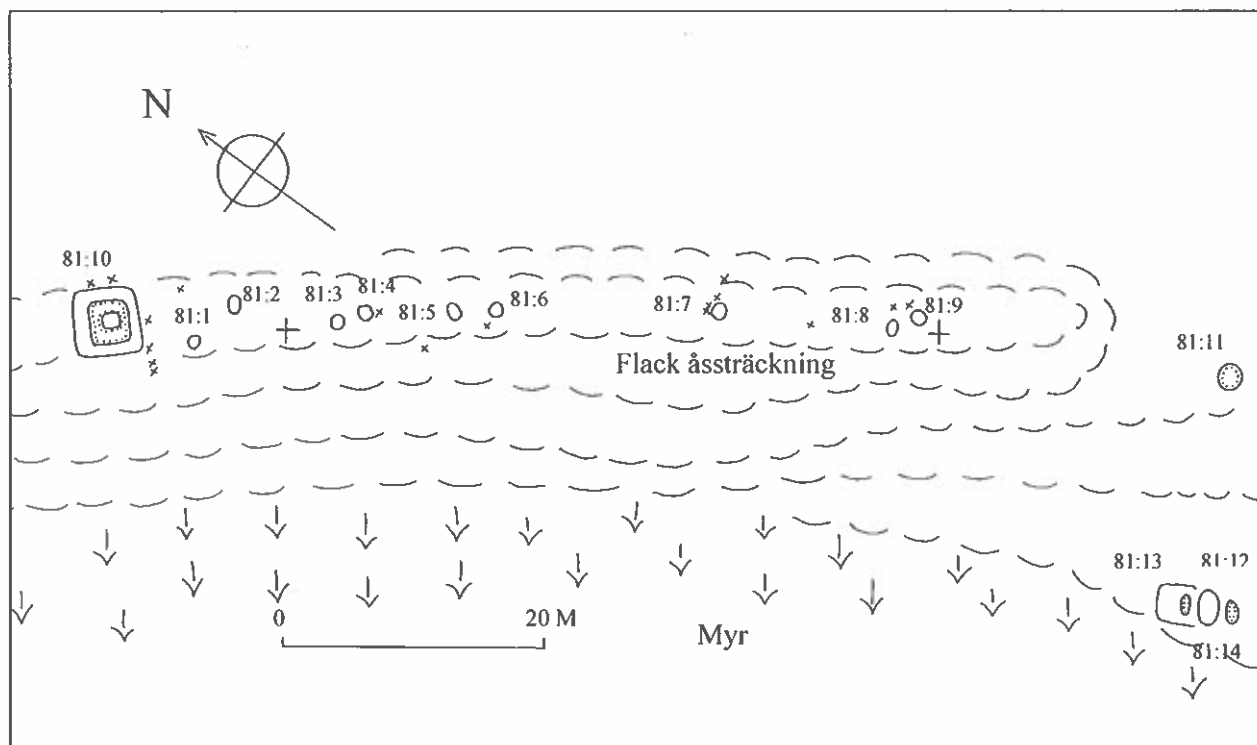

Fig. 11 Raä 81, Hortlax sn, kartering av lämningarna belägna i anslutning till omfattande myrmarker: 81:1-9 härdar, 81:10 kåtaruin, 81:11 boplatsgrop, 81:12 källare, 81:13 grund till hjäll?, 81:14 skärvstensförekomst. X markerar fynd med metalldetektor. Kartering av L. Liedgren och M. Fjellström, 2012.

av härdar med kraftigt rödbrända lager fanns inom zon 1. Genom eldningsexperiment kan man konstatera att rödbrändhet, 15 cm eller mer under härdytan, endast uppkommer genom kontinuerligt och intensivt eldande (Liedgren *et al.* 2016b). Sådant eldande sker vid mycket kallt väder under vintern när man är tvungen att elda mer eller mindre dygnet runt.

På fyra lokaler kunde inte alla registrerade fornlämningar lokaliseras. Problem med lokaliseringen förekom främst inom fornlämningsområden med fem eller fler fornlämningar där tabell med angivandet av stegning och väderstreck saknades. Två av de utvalda fornlämningarna var naturbildningar (ca 6 %). I ett fall valdes en ny lämning för undersökning då den utvalda misstänktes vara en naturbildning. Till detta kan läggas fornlämningar och lokaler som inte kunde lokaliseras. Det senare kan tyda på att det även här registrerats naturbildningar i FMIS. Det kan misstänkas att så högt som 10-15 % av R-märkta härdar är naturbildningar. På något ställe var koordinaterna oriktiga och visade 50-100 m fel. I ett fall (med namnet "Lappkåtahjäll") lokaliserades en kåtagrund, en liten källare och troligen grunden till en hjäll (se fig. 11).

Inom 11 lokaler förekom mer eller mindre skadade härdar eller skadade områden runt härdarna (fig. 12). Fem lokaler var skadade av markberedning för skogsplantering, både fläckmarksberedning och kontinuerliga fåror hade använts. Här verkar fläckmarksberedning vara skonsammare då färre härdar var direkt skadade. Åtminstone

Fig. 12 Raä 279:2, Byske sn, fornlämningsområde skadat av markberedning. I mitten av bilden, under riset, är den härd som undersöktes på lokalen. Foto av L. Liedgren, 2012.

en av markberedningarna var gjorda före första registreringen av fornlämningen (Raä 1068, Piteå sn). Totalt hade sju härdar skadats/försvunnit p.g.a. skogsätgärder (tab. 1). Ytterligare fyra härdar, på två lokaler, var avtorvade (fig. 13), något som måste ha gjorts av någon nyfiken person (Raä 166, Byske sn, Raä 341, Byske sn). Några härdar var skadade av brukningsvägar (se ex. fig. 14) samt av verksamhet på sommartstugetomt (Raä 396, Älvsby sn).

Fig. 13 Raä 341:3, Byske sn, oval härd som avtorvats efter det att fornminnesinventeringen varit på plats 1987 (just denna härd var inte registrerad då). Foto av L. Liedgren, 2012.

Fig. 14 Raä 166, Byske sn med brukningsväg som tillkommit efter det att fornminnesinventeringen genomfört registreringar. Tack vare väl genomförda beskrivningar vid den inventeringen kunde alla förtecknade härdar lokaliseras, även en av härdarna, 166:1, belägen i vägbanan och övertäckt av jord. Foto av L. Liedgren, 2012.

7 Fynd i utgrävda härdar

27 härdar hade förekomst av brända ben men endast 19 hade mer än 1 g och kunde därför användas för datering (se vidare nedan). Mest ben fanns i härdarna inom zon 1 resp. zon 3. I en härd påträffades delar av ett kritpipshuvud (1600-tal) och i en, osäkra delar av kritpipa (tabell 2). I tre härdar påträffades glasbitar varav en del eldpåverkat tjockare glas och några bitar kom troligen från en liten medicinflaska. I en härd fanns bitar av eldpåverkat porslin. I en härd var en syl av järn och i en annan ett bryne. I en härd förekom smältor av bly och i två härdar var bleck av brons och ev. tenn. I endast två härdar påträffades flinta. Detta kan tyda på att man i en del fall kan ha använt tändstickor istället för eldstål. Inga eldstål påträffades heller i samband med härdarna vid avsökning med metalldetektor.

8 Fynd utanför härdar, påträffade med metalldetektor

Ett ganska stort fyndmaterial påträffades utanför härdarna med hjälp av metalldetektor (tabell 2). Metallfynd förekom främst i ganska nära anslutning till härdarna. På sex lokaler fanns järnknivar (totalt ett 10-tal). En kniv hade bevarat skaft av horn (Raä 286, Jörn sn). På sex lokaler påträffades syringar och/eller synålar av olika material och storlekar. En syring var av järn, övriga av brons/mässing. 13 lokaler hade fynd av järnspikar och järnfragment. Nästan alla spikar var smidda och många hade platt kropp (liknande båtspikar). På fem lokaler fanns mynt (ett påträffat av fornminnesinventeringen av okänd datering). Totalt åtta mynt framkom 2012-2013, varav fyra av silver. Mynten har präglats mellan 1832-1888 (se exempel fig. 15). Rundade, gjutna, blykulor påträffades på fem lokaler dessutom fanns en kultång (fig.

Fig. 15 Raä 1079:2, Älvsby sn, tre mynt påträffade med hjälp av metalldetektor i anslutning till härden. Fr vänster: 1/16 riksdaler specie, 1855, 25 öre, 1855, 1/8 riksdaler specie, 1832. Foto av M. Fjällström, 2012.

Fig. 16 Raä 542:2, Älvsby sn, kultång påträffad i anslutning till härden. Foto av M. Fjällström, 2012.

16) på en annan lokal (Raä 542, Älvsby sn) och en större bit bly påträffades också. Blyet visar att man jagat ätbart vilt alternativt inriktat sig mot rovdjur och använt mynningsladdare av olika kalibrar (främst klenare kaliber).

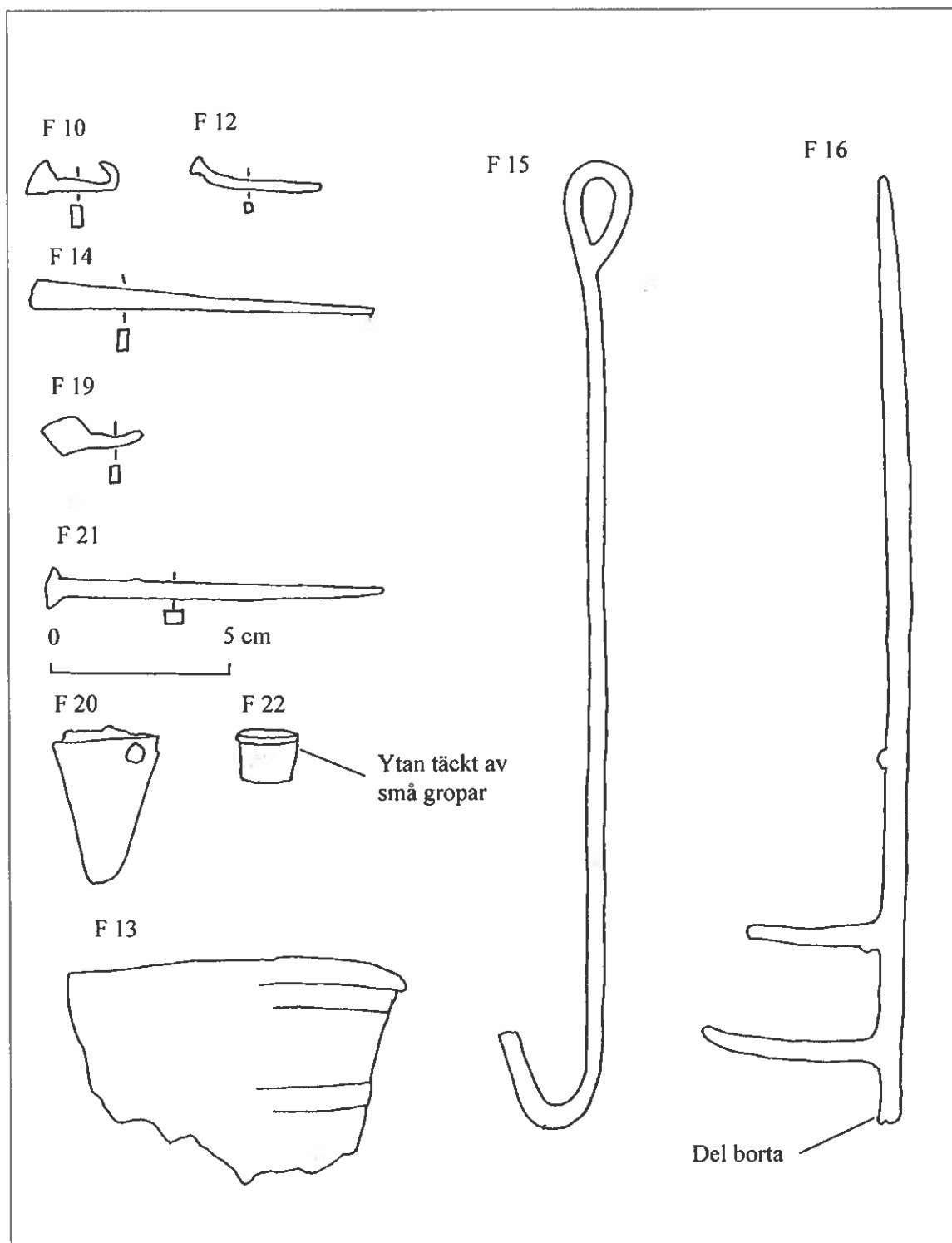

Fig. 17 Raä 81, Hortlax sn, belägen på liten flack åssträckning i anslutning till myrmark och igenväxande vattendrag: F 10-12 hemsmidda järnspikar, F 13 fragment av gjutjärn, F 14 järnmejsel?, F 15 järnkrok för upphängning av gryta, F 16 större köttgaffel för upptagning av kokkött, F 19 hästkosöm, F 20 doppsko av brons till knivslida, F 21 spik, F 22 en mindre syring av järn. Ritningar av M. Fjällström och L. Liedgren, 2013.

På två lokaler framkom mindre lås av järn, troligen till mindre kistor. På fyra lokaler påträffades en eller flera bronsknappar. En av knapparna hade en vapensköld med krona (Raä 572, Piteå sn). Statsheraldiker Henrik Klackenbergs menar att det är en knapp från 1800-talet till en uniform för en tjänsteman i landshövdingens tjänst. Bilden på knappen ansluter till landskapet Västerbottens läns vapen. En bit av gjutjärn samt en bit av bronsbleck kan komma från kittlar. Redskap kopplade till kokning i kittel påträffades också (se exempel fig. 17): två krokar för upphängning av kittlar samt två järngafflar för upptagning av kokkött.

9 Osteologisk analys

Totalt påträffades 14 245 fragment brända och obrända ben vid undersökningarna (några ben, främst obrända, framkom också utanför de undersökta härdarna, men är inräknade här, Raä 694 Piteå sn, Raä 286, Jörn sn). 19 härdar uppvisar fynd av ren (tabell 3). Enligt Vretemark (2012, 2014) rör det sig i nästan alla fall om fullvuxna renar. I ett fall var benen från en kalv, yngre än 12 månader. Renbenen utgörs främst av extremitetsdelar. Ganska många delar finns också från bål, kotor, revben, skulderblad och höftben. Även delar från kranium och horn har påträffats. Benen har troligen hamnat i härdarna när man mörglöv ben, dvs. splitter som sprätt in i härdytan. Ganska många ben verkar ha hamnat mellan stenarna i stenpackningarna och sålunda bevarats.

I två härdar påträffades ben av får/get (lårben och skenben), båda belägna inom Drängsmark by (Raä 166 och Raä 279, Byske sn). Två härdar hade fågelben (rörben) och en härd hade bestämningar till gås och ripa (Raä 358:5, Jörn sn). Förekomsterna visar att fångst/jakt på fågel förekom. I två härdar fanns ben av fisk vilket visar att fisk spelat en liten roll i landet nedan Lappmarksgränsen. I en av dessa var dock fiskbenen

Fig. 18 Raä 396:1, Älvsby sn, oval här med stenpackning och kraftig sotbildning. I den del som undersöktes påträffades över 10 000 benfragment. Datering 1280-1400 AD (datering av ben). Foto av L. Liedgren, 2013.

mycket rikligt förekommande (fig. 18). Här var mängder av mycket finfördelade ben, över 12 000 fragment. Fem olika sorts fisk har identifierats där: gädda, siklöja och karpfisk (kanske mört) dominerar men även sik och abborre förekommer.

Sammanställningen av fiskarter kan tyda på att man använt nät eller någon form av ryssja. Den stora förekomsten av fiskben är typiskt för skogssamer men man får i sammanhanget inte glömma träskfisket av kustbönderna under medeltiden (se Berggren 1995; Bergman 2014). Det senare antyds också av att endast skallfragment från större fiskar påträffades, dvs. kroppen konsumerades på annat ställe (Vretemark 2014).

10 Dateringar

Totalt har 50 dateringar gjorts på organiskt material från de 32 härdarna (tabell 4). I den mån det varit möjligt har dateringar gjorts på både kol och ben detta för att se eventuella skillnader i dateringar då man kan misstänka att kolet ger en för gammal datering. Vad gäller koldateringarna har en hård kolbit, med så få inväxningar som möjligt, valts ut som sedan rengjorts och delats i två varav en del använts till datering och en del till vedartsbestämning.

Av tabell 4 framgår att av koldateringarna är de flesta gjorda på tallved och bara 7 % på granved. 14 av koldateringarna, från alla zoner, tillhör perioden 810-1670 AD. Sex tillhör medeltid eller äldre tid och åtta tillhör perioden sen medeltid till 1670 AD. De två tidigaste (Raä 280 och 284) är från zon 4 i närheten av Gråträsk. 19 dateringar har gjorts på ben, troligen de flesta från ren. Fem dateringar tillhör perioden 1280-1660, alla från zon 3, resten är yngre. Den äldsta härden, daterade med ben, kommer från norra Vistträsket i närheten av Muskusbäckens utlopp i sjön. Den kan som ovan påpekats ha samband med träskfiske. I 18 härdar kan dateringar av kol och ben jämföras. Här kan man konstatera att 7 koldateringar ligger utanför (är äldre) dateringsintervallet för ben från samma härd och en är yngre. Å andra sidan är 9 dubbeldateringar, eller 2/3, i god överensstämmelse med varandra. Således kan man konstatera att oväntat många dateringar av kol och ben överensstämmer med varandra.

11 Sammanfattning

Av ovanstående har framgått att härdarna i kustområdet ofta är ovala, har stenskonung och stenpackning och att många har rödbrända partier i botten under stenpackningarna. Den ovanligt stora andelen runda härdar (32% av de utgrävda) sticker ut i förhållande till inlandet där denna formtyp är sällsynt. Möjligen kan man tänka sig att härdformen även speglar kätans bottenplan, kanske klykstänger satta i rundad formation. De härdar som har djupa och skålformade rödfärgningar i B-horisonten måste ha eldats kraftigt under en längre tid under vintern (Liedgren et al 2016b). Många av de undersökta härdarna ligger i och i anslutning till hedmarker vilket också indikerar att härdarna använts under vinterperioden.

Att de flesta härdar direkt kan kopplas till renskötsel visas av att många innehåller benfragment från ren. Uppenbarligen har jakt varit mindre betydelsefull och fiske av

mycket marginell betydelse som föda utom i ett fall. Fynden kring härdarna är i regel av alldaglig typ. Fynd av syredskap, syringar och nålar, antyder att hela familjer vistats på platserna.

De äldsta dateringarna i denna undersökning visar härdar som daterats med kol i zon 4, i anslutning till Gråträsk. En stor andel av dateringarna kan inte preciseras närmare än andra hälften av 1600-tal till 1900-tal. Om man bara tar utgångspunkt i de brända benen har fem härdar dateringar till 1280-1660 AD. Den allmänna bilden av ¹⁴C-dateringar och fyndmaterial antyder att en viss del anlagts under senmedeltiden fram till 1600-tal men att den stora massan använts under 1700-, 1800- och även 1900-talet.

Sammantaget tyder undersökningarna av härdar i kustlandet att de flesta anlagts av nomadiska samer som utnyttjat kusten för vinterbete.

12 Utvärdering

Den metodik som här använts har fungerat väl. Det största problemet har varit att hitta de utvalda lämningarna. Problemen har främst varit knutna till ofullständiga beskrivningar av läget i förhållande till varandra, då blir det omöjligt att avgöra vilka lämningar man avser. Uppenbarligen är en del härdar naturbildningar och inte fornlämningar. Sammantaget kan fältarbetet tyda på att ända upp till 10-15 % av de registrerade härdarna är naturbildningar.

12 Referenser

- Berggren, Å. 1995. *Fisket i Piteå. 1. Från medeltid till tidigt 1900-tal*. Piteå museum.
- Bergman, I. 2014. Kulturarv, landskap och identitetsprocesser. *Arkeologi i norr* 14:67-69.
- Liedgren, L. 2013a. *Arkeologiska undersökningar av fyra härdar i Byske sn, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2012*. Silvermuseet, rapport 61.
- Liedgren, L. 2013b. *Arkeologiska undersökningar av nio härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Norrbottens län, 2012*. Silvermuseet, rapport 62.
- Liedgren, L. 2013c. *Arkeologiska undersökningar av sex härdar i Jörn och Byske socknar, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2013*. Silvermuseet, rapport 64.
- Liedgren, L. 2014. *Arkeologiska undersökningar av 13 härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Piteå och Älvsby kommuner, Norrbottens län, 2013*. Silvermuseet, rapport 65.
- Liedgren, L. & Hedman, S.-D. 1995. *Utvärdering av fornminnesinventeringen, 1984-2002 och projektet Skog och Historia, 2000-2004, i Norrbotten - med exempel på tillämpningar av det digitala registret och framtida inriktningar*. Silvermuseet, rapport 43.
- Liedgren, L., Bergman, I., Ramqvist, P. H. & Hörnberg, G. 2016a. Hearths in the coastal areas of northernmost Sweden, from the period 800 to 1050. *Rangifer* 36 (1) 2016: 25-50.
- Liedgren, L., Hörnberg, G., Magnusson, T. & Östlund, L. 2016b. *Heat impact and soil clours beneath hearths in northern Sweden*. Opl. manuskript.
- Sundqvist, L. 1973. *Rapport över kulturhistorisk inventering av byarna Kåtaselets och Hembergs omgivning, Jörn sn, Vb*. Rapport, Skellefteå museum.
- Vretemark, M. 2012. *Osteologisk analys av djurben i Norrbottens kustland, Piteå, Älvsbyn och Byske socknar*. Rapport, Västergötlands museum.
- Vretemark, M. 2014. *Osteologisk analys av djurben från härdar i Västerbotten och Norrbotten*. Rapport, Västergötlands museum.

14. Tabeller

Tabell 1

Län	Socken	Zon	Raå nr	Under-sökt år	Antal härdar per lokal	Marktyp	Typ av skada	Dokumentation	Närhet till vatten
Vb	Byske	1	166:10	2012	14	Blandskog ovan myr	Skada på en härd genom skogsvägsdragning. Två härdar avtorvade	Stegning och riktning mellan härdarna, tabell, 4 nya härdar	Myr
Vb	Byske	1	279:2	2012	3	Ren hedmark med lav	Två av härdarna skadade av markberedning	Stegning och riktning mellan härdarna	Stor myr (liten vattenspegel)
Vb	Byske	1	341:2	2012	2	Ren hedmark med lav	Båda härdarna på lokalen var avtorvade	En ny härd påträffades	Vid Storfjärksjön
Vb	Byske	1	624:2	2012	1	Hedmark vid sandtag	Ej skadat, en härd var naturbildning	En härd var naturbildning	Myrlänt skogstjärn
Nb	Hortlax	1	81:3	2013	9	Delvis hedmark	Ej någon skadad förlämnning	Tabell med riktning och avstånd	Större myrmark med litet vatten
Nb	Hortlax	1	255:3	2012	5	Ren hedmark med lav vid större bäck	Alla härdar var oskadade	Tabell saknades	Vid Sågån
Nb	Hortlax	1	378:1	2012	2	Delvis hedmark invid myr	Härden var oskadad men tåkigröpar vid den nyregistrerade härden	En ny härd påträffades	Vid myr
Nb	Piteå sn	1	305:3	2012	5	Ås i anslutning till hedmarker	Härdarna var oskadade men en var naturbildning, en ny härd påträffades	Tabell saknades men avstånd var angivet, en ny härd	Vid myr ett par 100 m från havsstrand
Vb	Byske	2	258:2	2013	6	Hedmark	Fläckmarksberedning, en härd borta pga. vändplan	Tabell med stegning och riktning, en ny härd	Vid större myr, ett par 100 m från vatten
Vb	Byske	2	564:2	2013	3	Blockig mark i anslutning till större myr	Inga skador på anläggningarna	Stegning och riktning mellan härdarna, en ny härd	Tranumyrn
Vb	Jörn	2	286:10	2013	11	Blockig hedmark ovan myr	Inga skador	Tabell utan riktning och stegning, 11 av 14 härdar påträffades	Större myr, Antmyran
Vb	Jörn	2	858:1	2013	1	Hedmark	Troliga markskador i och vid härd, traktor?	Koordinat fanns, svar att se härd, traktor?	Aselet, Byske älv, hög älvsbrink
Nb	Piteå	2	13:5	2013	6	Hedmark, bärris	Inga skador på anl.	En ny härd påträffad	Vid Storträskmyran
Nb	Piteå	2	502:1	2013	1	Sandig hedmark mot skogssjö	Inga skador på anl.	Inga nya förlämnningar	Vid liten skogstjärn
Nb	Piteå	2	572:2	2013	3	Sandig hedmark	Inga skador på anl.	2 nya härdar påträffades	Vid myrmark
Nb	Piteå	2	1019:1	2013	1	Närmast hedmark invid myr och kaveibro	Inga skador förutom en tall mitt i anl.	Inga nya lämningar påträffade	Myrlänt skogstjärn, Basutjärnen
Vb	Jörn	3	358:5	2013	3	Moranmark beväxt med tall	Inga skador	Tabell saknades, två härdar kunde inte lokaliseras	I närheten av Kaxträsket
Vb	Jörn	3	764:1	2013	2	Delvis berg i dagen, hedmark vid myr	Inga skador på anl.	En ny härd påträffades	Vid större myr

Tabell 1, forts.

Nb	Piteå	3	694:6	2013	5	Hedmark mot liten skogsjäm	Inga skador	3 nya härdar/härdplatser påträffade, stegning och riktning mellan anläggningar. Koordinat stämde inte	Vid liten skogstjärn
Nb	Piteå	3	1068:2	2013	4	Hedmark, ås invid skogssjö	Ytan markberedd före första registreringen	En anl. kunde inte lokaliseras. Tabell utan stegning och riktning	Vid skogstjärn, Sjöfågeltjärnen
Nb	Piteå	3	1072:1	2013	1	Morånmark invid sjö	Inga skador	Inga nya lämningar	Vid Stenträsket
Nb	Piteå	3	1244:1	2013	1	Morånmark invid större myr	Inga skador	Inga nya lämningar	Vid större myrmark
Nb	Äivsbyn	3	255:2	2013	3	Hedmark mot sjö	Området troligen fläckmarkberett, härdarna oskadade	Stegning och riktning mellan härdarna	Vid skogssjö, Daltjärnen
Nb	Äivsbyn	3	396:1	2013	1	Närmast hedmark mot sjö	Skadat av sommarstugotomt	Stegning och riktning mellan anläggningar	Vid norra Visträsket
Nb	Piteå	4	280:3	2013	1	Morånmark, bärris	Inga skador	En kokrop kunde inte hittas, stegning och riktning mellan anläggningarna	Liten skogssjö nära Gråträsket
Nb	Piteå	4	284:3	2012	6	Hedmark mot sjö	Inga lämningar skadade	Flera kunde inte återfinnas, tabell saknades	Liten sjö nära Gråträsket
Nb	Piteå	4	928:1	2012	1	Hedmark vid myr	Svagt skadad av stug	Bra koordinatsättning	Vid större myrmark ett par 100 m från sjö
Nb	Äivsbyn	4	395:1	2012	5	Hedmark med lav vid bäck	Hela området är markberett, fyra lämningar kraftigt skadade	Skiss på belägenhet för härdarna, ej tabell	Vid myrmark, bäck
Nb	Äivsbyn	4	542:1	2012	2	Blandskog i anslutning till myr	Inga skador	Ytterligare en härd påträffades	Vid myrmark, 150 m från Pansikån
Nb	Äivsbyn	4	710:1	2012	1	Blandskog mot hedmark	Skadad av traktorvåg på skogsgräs	Inga nya lämningar	Ovan myrmark och Vistån
Nb	Äivsbyn	4	730:1	2013	1	Morånås, blandskog	Skadad av träd mitt i härdén	Inga nya lämningar	Mellan tjärn och skogssjö
Nb	Äivsbyn	4	1079:1	2012	3	Hedmark med bärris	Morånmark in anslutning till myr	Ytterligare en härd påträffades	Större myrmark

Tabell 2

Län	Socken	Zon	Raå nr	Utgrävd år	Form	Storlek	Stensko- ning/sten- packning	Brun hård- fyllning	Rödbränt, dj. under hårdytan	Fynd, metalldetektor	Fynd i hård	Datering enligt fynd med metall- detektor
Vb	Byske sn	1	166:10	2012	Rund	1,05 x 1,05	Stensk., ingen stemp.	Ja	19 cm	1 mynt (1852), järmspikar, syring, järmspik, del av järmspik Inga	Brända ben	1800-tal
Vb	Byske sn	1	279:2	2012	Rund	1,1 x 1,1	Stensk., stemp.	Mörkbrun	22 cm	Brända ben, bryne?, eldslämningsflinta	Brända ben, bryne?, eldslämningsflinta	?
Vb	Byske sn	1	341:2	2012	Oval	1,4 x 1,0	Stemp.	Gråbrun	21 cm	Bronsbleck på utå, plattjärn	Brända och obrända ben	?
Vb	Byske sn	1	624:2	2012	Rund	1,15 x 1,15	Stensk., stemp.	Mörkbrun	22 cm	Triangulär tennoament, järnfragment, järmspik	Brända ben, grönt glas	?
Vb	Hortlax sn	1	81:3	2013	Oval	1,1 x 0,9	Stensk., stemp.	Brun	>17 cm	Smidda järmspikar, hästkosöm, järnaffel för koldköt, doppsko till knivsidan, syring av järn, upphängningskrok för kittel, del av gljutjärnskitel	Brända ben	1700-1800-tal
Nb	Hortlax sn	1	255:3	2012	Rund	1,2 x 1,2	Stemp.	Brun	20 cm	Syring, järmspik, synål	Brända ben	1700-1800-tal
Nb	Hortlax sn	1	378:1	2012	Oval	1,25 x 0,95	Stemp.	Gråbrun	Inget rödbränt	Hästkosöm, bultlös av järn	Brända ben	1700-1800-tal
Nb	Piteå sn	1	305:3	2012	Rund	1,1 x 1,1	Stemp.	Delvis, brun	Inget rödbränt	Liten järmspik	Inga fynd	?
Vb	Byske sn	2	258:2	2013	Oval	1,4 x 1,2	Stensk., stemp.	Brun	24 cm	Järmlänk till kedja, gjuta blykylor, järmspik, bronsknappar, mynt (odaterat)	Brända ben	1600-1900-tal
Vb	Byske sn	2	564:2	2013	Svagt oval	1,2 x 1,1	Stemp.	Mörkbrun	Fläck 10 cm	Järmspikar, silvermynt 10 öre (Oskar II, 1867), kopparmynt 5 öre 1875, järnmål, syring, blyfragment, järnråd	Brända ben, glasbit (medicinflaska?), kritpipa	Troligen 1700- 1800-tal
Vb	Jörn sn	2	286:10	2013	Rundad	1,2 x 1,2	Stensk., stemp.	Brun	13 cm	Järmspikar, järmspikar (en med skaft av ben), järnbleck, obrända ben, bronsbleck med ornament, synål	Brända ben	Troligen 1700- 1800-tal
Vb	Jörn sn	2	858:1	2013	Oregelb.	1,1 x 0,7	Stensk.	Brun	10 cm	Järnfragment	Bränt ben, 2 bronsbleck	?
Nb	Piteå sn	2	13:5	2013	Oval	1,2 x 0,95	Stensk., stemp.	Mörkbrun	Inget rödbränt	Tre mynt (1876, 1881, 1888), synål, järmspikar, bly glas	Brända ben, porslin, glas	1800-tal
Vb	Piteå sn	2	502:1	2013	Oval	1,1 x 0,9	Stensk., stemp.	Brun	Inget rödbränt	Gjuten rund blykula	Inga fynd	1600-1800-tal
Vb	Piteå sn	2	572:2	2013	Oval	1,2 x 0,95	Stemp.	Brun	Inget rödbränt	3 bronsknappar, hästkosöm, järnfragment	Bränt ben	1800-tal
Nb	Piteå sn	2	1019:1	2013	Rundad	1,1 x 1,1	Stensk., stemp.	Brun	17 cm	Gjuten rund blykula, hästkosöm, järmspikar, järnbleck	Brända ben	1600-1800-tal
Vb	Jörn sn	3	358:5	2013	Rund	1,15 x 1,15	Stensk., stemp.	Gråbrun	Fläck 8 cm	Hängslas, järn, järnfragm., järnaffel för koldköt, bronsbleck	Brända ben, bly, kritpipa	1600-1800-tal
Vb	Jörn sn	3	764:1	2013	Oval	1,15 x 0,9	Stensk., stemp.	Brun	Inget rödbränt	Inga fynd	Inga fynd	?
Nb	Piteå sn	3	694:6	2013	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår	Fläckar, troligen natur- bildning	Brända ben, obrända ben, hyska till kolt, gjuta blykylor, järmspikar, järnbleck, del av spänne av brons, glasbitar, järnkrok till kittel, bronsknapp, bronsbleck (till kittel?)	Inga fynd	1600-1800-tal
Nb	Piteå sn	3	1068:2	2013	Oval	1,15 x 0,95	Stensk., stemp.	Brun	16 cm	Bronsbleck	Brända ben	?

Tabell 2 forts.

Nb	Piteå sn	3	1072:1	2013	Närmast oval	1,2 x 0,9	Stemp.	Brun	Inget rödbränt	Inga	Brändna ben	?
Nb	Piteå sn	3	1244:1	2013	Oval	1,3 x 0,75	Stensk., stemp.	Brun	Fläck, 14 cm	Större bit av bly, järnspik	Brändna ben, järnsyl	1600-1800-tal
Nb	Älvsby sn	3	255:2	2013	Oval	1,2 x 0,8	Stemp.	Brun	Litet band, 11 cm	Järnspikar, synal, hyska till kolt, bronsknapp	Brändna och obrändna ben	1700-1800-tal
Nb	Älvsby sn	3	396:1	2013	Oval	1,1 x 0,85	Stemp.	Mörkbrun	Band, svagt rosa, 14 cm	Järntenar	Brändna ben, järnspik	?
Nb	Piteå sn	4	280:3	2013	Oval	1,05 x 0,85	Stemp.	Brun-soisvart	Fläck, 9 cm	Inga fynd	Inga fynd	?
Nb	Piteå sn	4	284:3	2012	Oval	1,0 x 0,8	Stensk., gles, stemp.	Brun-mörkbrun	Omrört, ej bedömningsbart	Inga fynd	Brändna ben, eldslagningsflinta	?
Nb	Piteå sn	4	928:1	2012	Oval	1,25 x 0,8	Gles stemp.	Brun	Fläck, 7 cm	Järnspikar	Inga fynd	?
Nb	Älvsby sn	4	395:1	2012	Rund	1,1 x 1,1	Stensk., stemp.	Brun	Rödbränt, 14 cm	Inga fynd	Bränt ben	?
Nb	Älvsby sn	4	542:1	2012	Rundad	1,4 x 1,4	Stensk., stemp.	Mörkbrun	Rödbränt, 14 cm	Kullång	Brändna ben, glasfragment	1600-1800-tal
Nb	Älvsby sn	4	710:1	2012	Oregelb.	1,1 x 0,75	Stensk., stemp.	Brun	Rödbränt, 10 cm	Inga fynd	Hornbit, brändna ben, tennbleck?	?
Nb	Älvsby sn	4	730:1	2013	Oval	1,1 x 0,85	Stensk.	Brun	Rödbränt, 10 cm	Inga fynd	Brändna ben	?
Nb	Älvsby sn	4	1079:1	2012	Oval	1,3 x 0,9	Stensk., stemp.	Mörkbrun	Rödbränt, 15 cm	3 silvermynt (1832, 1850-tal, 1855)	Brändna ben	1800-tal

Samtliga metallfynd som tillvartagits (anges i Silvermuseets rapport 61-62 och 64-65) har konserverats utom de tre silvermynten från Raa 1079 som inte ansågs behöva konservering.

Tabell 3

Län	Socken	Zon	Raa nr	År	Ren	Får/ get	Orre/ ripa	Gås	Fågel	Sork	Gädda	Abborre	Sik	Siklöja	Karp -fisk	Obest
Vb	Byske	1	166:10	2012	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102
Vb	Byske	1	279:2	2012	52	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	332
Vb	Byske	1	341:1	2012	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Vb	Byske	1	624:1	2012	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	101
Nb	Hortlax	1	255:3	2012	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	125
Nb	Piteå	1	378:1	2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Nb	Hortlax	1	81:3	2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Vb	Byske	2	258	2013	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Vb	Byske	2	564:2	2013	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61
Vb	Jörn	2	286:10	2013	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37
Vb	Jörn	2	858:1	2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Nb	Piteå	2	13:5	2013	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	175
Nb	Piteå	2	572:2	2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vb	Jörn	3	358:5	2013	10	-	4	1	5	-	-	-	-	-	-	62
Nb	Piteå	3	694:3 ¹	2013	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
Nb	Piteå	3	1019:1	2013	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	134
Nb	Piteå	3	1068:2	2013	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98
Nb	Piteå	3	1072	2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45
Nb	Älvsbyn	3	255:2	2013	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45
Nb	Älvsbyn	3	396:1	2013	3	-	-	-	2	2	202	5	4	136	93	11 864
Nb	Piteå	4	284:3	2012	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	5
Nb	Piteå	4	1244:1	2013	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	77
Nb	Älvsbyn	4	395:1	2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Nb	Älvsbyn	4	542:1	2012	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	141
Nb	Älvsbyn	4	710:1	2012	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Nb	Älvsbyn	4	1079:1	2012	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80
Nb	Älvsbyn	4	730:1	2013	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa:					221	4	4	1	9	2	202	6	4	136	93	13 563
Summa alla fragn:																14 245

¹ Analyserade ben från annan härd inom formlämningslokalen.

Tabell 4

Län	Socken	Zon	Raå nr	Nummer i proj.	Provnr i rapport ²	Antal/vikt ³	Us-nr	Vedart	Ben	Datering	C ¹⁵	1 sdv ±	AD, 2 sdv
Vb	Byske	1	166:10	10	F 11	4 fragm., 1,45 g	46216		X	140	-26,6	30	1660-1950
Vb	Byske	1	166:10	20	Kolprov 1	9,5 mg	48572	Björk					To young
Vb	Byske	1	279:2	11	F 10	2 fragm., 1,39 g	46217		X	101	-16,3	30	1680-1940
Vb	Byske	1	279:2	21	Kolprov 1	44 mg	48573	Tall		450	-25,7	30	1410-1480
Vb	Byske	1	341:2	12	F 5, renben, skulderblad	3 fragm., 1,27 g	46218		X	125	-12,1	30	1670-1940
Vb	Byske	1	341:2	22	Kolprov 2	19 mg	48574	Tall		361	-25,3	30	1440-1640
Vb	Byske	1	624:2	13	F 15	4 fragm., 1,49 g	46219		X	64	-12,9	30	1690-1920
Vb	Byske	1	624:2	23	Kolprov 4	31 mg	48575	Tall		118	-24,8	30	1680-1940
Vb	Hortlax	1	81:3	48	Kolprov 2	39 mg	48599	Tall		85	-27,0	30	1680-1930
Nb	Hortlax	1	255:3	1	F 8	Ben, 6 fragm., 1,24 g	46207		X	129	-22,6	30	1670-1950
Nb	Hortlax	1	255:3	17	Kolprov 10	53 mg	48569	Gran		131	-26,1	32	1670-1950
Nb	Hortlax	1	378:1	4	Kolprov 4	59 mg	46210	Tall		297	-25,1	30	1520-1660
Nb	Piteå	1	305:3	3	Kolprov 7	33 mg	46209	Tall		184	-26,1	30	1650-1950
Vb	Byske	2	258:2	24	F 10, ren	2 fragm., 1,03 g	48576		X	195	-15,8	30	1640-1960
Vb	Byske	2	258:2	54	Kolprov 2	52 mg	48605	Tall		195	-25,4	30	1640-1960
Vb	Byske	2	564:2	25	F 10	3 fragm., 1,09 g	48577		X	120	-17,4	30	1670-1940
Vb	Byske	2	564:2	53	Kolprov 1	48 mg	48604	Tall		70	-25,1	30	1690-1930
Vb	Jörn	2	286:10	55	F 27	2 fragm., 1,09 g	49014		X	145	-13,4	30	1660-1950
Vb	Jörn	2	286:10	49	Kolprov 3	110 mg	48600	Tall		335	-27,5	30	1470-1650
Vb	Jörn	2	858:1	52	Kolprov 2	51 mg	48603	Obest.		895	-26,1	30	1030-1220
Nb	Piteå	2	13:5	30	F 21	4 fragm., 10,09 g	48581		X	165	-24,5	32	1660-1960
Vb	Piteå	2	13:5	40	Kolprov 3	59 mg	48591	Tall		82	-25,4	31	1680-1930
Vb	Piteå	2	502:1	42	Kolprov 4	28 mg	48593	Tall		156	-26,7	31	1660-1960
Vb	Piteå	2	572:2	43	Kolprov 6	53 mg	48594	Tall		15	-24,9	30	1690-1960
Nb	Piteå	2	1019:1	32	F 2	3 fragm., 1,06 g	48583		X	116	-19,7	31	1680-1940
Nb	Piteå	2	1019:1	44	Kolprov 3	24 mg	48595	Tall		279	-26,0	31	1490-1800
Vb	Jörn	3	358:5	27	F 9	2 fragm., 1,11 g	48578		X	304	-16,8	30	1480-1660
Vb	Jörn	3	358:5	50	Kolprov 1	43 mg	48601	Tall		530	-25,0	30	1310-1440
Vb	Jörn	3	764:1	51	Kolprov 2	65 mg	48602	Tall		150	-25,2	30	1660-1960
Nb	Piteå	3	694:6 ⁴	31	F 86	4 fragm., 1,04 g	48582		X	226	-19,0	31	1630-1960
Nb	Piteå	3	1068:2	33	F 4	6 fragm., 1,04 g	48584		X	319	-24,8	32	1480-1650
Nb	Piteå	3	1068:2	45	Kolprov 2	25 mg	48596	Tall		67	-24,9	32	1690-1930
Nb	Piteå	3	1072:1	34	Vid nedgrävning av	4 fragm., 1,04 g	48585		X	322	-25,4	32	1470-1650

Tabell 4, forts.

Nb	Piteå	3	1072:1	46	stemp.	Kolprov 4	51 mg	48597	Tall		310	-25,7	32	1480-1650
Nb	Älvsbyn	3	255:2	28	F 8		2 fragm., 1,06 g	48579		X	376	-26,2	31	1440-1640
Nb	Älvsbyn	3	255:2	37	Kolprov 6		48 mg	48588	Tall		317	-25,8	30	1480-1650
Nb	Älvsbyn	3	396:1	29	F 7		1 fragm., 1,11 g	48580		X	642	-18,4	32	1280-1400
Nb	Älvsbyn	3	396:1	38	Kolprov 3		1,04 g	48589	Tall		685	-27,3	30	1260-1390
Nb	Piteå sn	3	1244:1	35	F 7		4 fragm., 1,08 g	48586		X	104	-15,4	32	1680-1940
Nb	Piteå sn	3	1244:1	47	Kolprov 5		78 mg	48598	Tall		285	-25,3	30	1490-1670
Nb	Piteå	4	280:3	41	Kolprov 4		42 mg	48592	Tall		1097	-23,9	45	810-1097
Nb	Piteå	4	284:3	2	Kolprov 4		12 mg	46208	Tall		636	-26,7	30	1280-1400
Nb	Piteå	4	928:1	5	Kolprov 5		77 mg	46211	Gran		262	-23,5	30	1510-1960
Nb	Älvsbyn	4	395:1	6	Kolprov 1		72 mg	46212	Tall		190	-22,7	30	1640-1960
Nb	Älvsbyn	4	542:1	7	F 6		2 fragm., 1,32 g	46213		X	129	-16,6	30	1670-1950
Nb	Älvsbyn	4	542:1	18	Kolprov 6		58 mg	48570	Tall		265	-26,1	30	1510-1960
Nb	Älvsbyn	4	710:1	8	Kolprov 4		77 mg	46214	Tall		313	-24,4	30	1480-1650
Nb	Älvsbyn	4	730:1	39	Kolprov 3		37 mg	48590	Tall		305	-27,8	30	1480-1650
Nb	Älvsbyn	4	1079:1	9	F 9		3 fragm., 1,3 g	46215		X	107	-15,8	30	1680-1940
Nb	Älvsbyn	4	1079:1	19	Kolprov 4		42 mg	48571	Tall		166	-26,0	30	1660-1960

¹ Löpnnummer på prov vid insändande till ¹⁴C-laboratorium.

² Nummer hänvisar till prov nummer eller fyndnummer utsatt i rapport.

³ Antal benfragment och vikt. Kol anges i mg och ben i g.

⁴ Den undersökta fornlämningen visade sig vara en naturbildning varför ben från den närmaste härden användes för datering.

1. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, 1988.
2. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, Lappland, 1989-1991.
3. Arkeologiska inventeringar och undersökningar av förhistoriska fyndlokaler och boplatser vid Hornavan och Kakel, Arjeplog socken, Lappland 1983.
4. Rapport över arkeologisk förundersökning av gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 471, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
5. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar vid Gubblijaure, Stora Mattaure samt Padjje-Måskejaure, Arjeplog socken, Lappland.
6. Arkeologisk undersökning av två härdar vid Margatjärnen, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
7. Rapport över slutundersökning inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä nr 471, Arvidsjaur socken, Norrbottens län, Lappland, 1993.
8. Arkeologiska utgrävningar inom Arjeplog sn, Lappland, 1994.
9. Arkeologisk utredning vid Pajeb Muitunisjaure, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
10. Rapport över kulturhistoriska inventeringar av strandområdet vid Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
11. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1995. Arkeologisk delundersökning av Raä 393:1, stensättning med rödockra, Raä 393:2, boplatsslämning, samt Raä 977:3 boplatsvall.
12. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1996. Arkeologisk slutundersökning och restaurering av Raä 393:1, stensättning med rödockra, samt fortsatt delundersökning av Raä 393:2, boplatsslämning.
13. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs och Arvidsjaur socknar, Lappland, 1995-1996.
14. Rapport över fornminnesinventering och kulturhistoriska undersökningar vid Delliknäs, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
15. Rapport över fornminnesinventering av väg 519, sträckan länsgränsen-Abborrträsk, Arvidsjaur socken, 1997.
16. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs samhälle, Lappland, 1997.
17. Arkeologisk förundersökning vid vattendragen Rappen, Labbas, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
18. Arkeologiska undersökningar av en stensättning samt delundersökning av en boplatsvall och boplatssytor, Raä nr 315, Nedre Vojakkala, Nedertorneå sn, Norrbottens län, 1996-1997.
19. Boplatser och landhöjning. En förstudie till forskningsprojektet "Människan, elden och landskapet", 1997.
20. Rapport över arkeologisk förundersökning av hotade fornlämningar vid vattendragen Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998.
21. Byggnadsarkeologiska undersökningar av några åskåtor i Arjeplog, Lappland, 1997-1998.

22. Dokumentation och restaurering av timrad njalla samt timrad kåta Skålka, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland.
23. Rapport över dokumentation samt upprustning av samiska byggnader i Mavas, Luokta-Mavas sameby, Arjeplog, Lappland, 1998-1999.
24. Människan, elden och landskapet. Rapport över arkeologiska undersökningar 1999.
25. Dokumentation och upprustning av torvkåta samt njalla, Tjåksa, Svaipa sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2000.
26. Dokumentation och restaurering av en narad brändnjalla från Ringselet, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2001.
27. Antikvarisk kontroll av upprustningsarbeten i Geijaur, Tjakkek samt Balgesnjunnje inom Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner, 2000.
28. Människan, elden och landskapet. Arkeologiska undersökningar av mesolitiska boplatser inom Arjeplogs kommun, Norrbottens län 2000.
29. Arkeologisk utredning med anledning av planerad vindkraftspark på Uljabuoda, fastigheterna 1:1 Arjeplogs kommun, 2001.
30. Arkeologisk undersökning av skadat fornlämningsområde, Kolmis, Dellaure 2:1, Arjeplogs sn samt utredning av fornlämningar i samband med biltestbana.
31. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2001.
32. Byggnadsarkeologisk dokumentation av två njallor inom Ståkke sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 2001.
33. Dokumentation och upprustning av två torvkåtor, en njalla samt en palissadgård, Varekietje, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998-2001.
34. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj och Gublijaure, Arjeplogs sn, Lappland, 2001. Människan, elden och landskapet.
35. Utgrävningar av stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland, 2002.
36. Antikvariska kontroller och upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner, Lappland 1997-2002.
37. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2003.
38. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj, Raä 1568, Arjeplogs sn, Lappland 2002. Människan, elden och landskapet.
39. Arkeologisk undersökning av en stensättning från äldre järnålder, Raä 1944, Uddjaur, Arjeplog, Lappland 2003.
40. Arkeologisk utredning inom biltestområde i Kålmis, Arjeplogs kommun 2002-2003.
41. Arkeologisk utredning med anledning av sand/gruståkt, Framnäs 1:9, Arvidsjaurs socken och kommun, Lappland, 2003.

42. Arkeologisk utredning, Pipudden, Arjeplogs kommun, Lappland 2003.
43. Utvärdering av fornminnesinventeringen, 1984-2002 och projektet Skog och Historia, 2000-2004, i Norrbotten. Med exempel på tillämpningar av det digitala registret och framtida inriktningar.
44. Byggnadsarkeologisk undersökning av byggnadsrester, Långsjön, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland, 2004.
45. Arkeologisk förundersökning inom den gamla kyrk- och marknadsplatsen i Arjeplog, Lappland, 2004.
46. Antikvarisk kontroll av byggnadsvård i Arjeplog, 2003-2004, frälsetorpet Suobdek, fjällägenheten Udden samt fjällägenheten Yttervik.
47. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Mavas, Jurun och Adamvalta, Arjeplog socken och kommun, 2005.
48. Fornlämningar och erosion – en studie av Skellefteälvens vattenkraftsutbyggnad och dess påverkan på sjöarna Hornavan, Uddjaur, och Storavan, Skellefte älvs dämningssområde.
49. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Jurun, Njallajaur-Lomtjärnsstugan samt Talput, Arjeplogs socken och kommun, 2006.
50. Arkeologiska utgrävningar av en åttkantig kåta vid Bläckajaur, Arjeplogs kommun och socken, 2006.
51. Antikvariska besiktningar av upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner, 2005, Vuorekkåtan, Udden, Suobdek samt N. Holmnäs.
52. Arkeologisk inventering av dämningssoner inom vattendragen Riebnisjaure och Gruombajaure, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2007.
53. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska undersökningar och inventeringar vid Jurunvágge, Vilstugan, Buojddávárátj samt Tjatsvage, Arjeplogs socken och kommun, 2007.
54. Renvallar och fjärranalys. Studie av vegetationsanomalier på renvallar och visten i fjällområdet med utgångspunkt i IRF-satellitbilder, inom utvalda områden i Västerbottens- och Norrbottens län, 2007.
55. Fornminnesinventering inom Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2008.
56. Besiktning av kallmurad stenkonstruktion, Sjäddevárre, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2008.
57. Rapport över provtagning, fornlämning Raä 1138, Piteå socken, Norrbotten, 2008.

Silverbuseet
Rapporter över kulturhistoriska undersökningar

Distribution: Silvermuseet, Torget, S-930 90 Arjeplog
Tele: 0961-14500

58. Delundersökning av husgrund inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2010.
59. Arkeologisk utredning, Colmis testbana, Sväggejaur 1:1 Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
60. Arkeologisk undersökning av kåtatomt inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
61. Arkeologiska undersökningar av fyra härdar i Byske sn, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2012.
62. Arkeologiska undersökningar av nio härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Norrbottens län, 2012.
63. Arkeologisk undersökning av Raä 413:1, fångstgrop, Älvsby sn, Norrbottens län, 2012.
64. Arkeologiska undersökningar av sex härdar i Jörn och Byske socknar, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2013.
65. Arkeologiska undersökningar av 13 härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Piteå och Älvsby kommuner, Norrbottens län, 2013.
67. Arkeologisk delundersökning av en senmedeltida gårdsplats, Raä 343, Skellefteå sn, Skellefteå kommun, Västerbottens län, 2014.
68. Arkeologisk delundersökning av en senmedeltida gårdsplats, Raä 621, Lövånger sn, Skellefteå kommun, Västerbottens län, 2014.
69. Arkeologisk delundersökning av en senmedeltida gårdsplats, Raä 508, Lövånger sn, Skellefteå kommun, Västerbottens län, 2014.
70. Arkeologisk delundersökning av en senmedeltida gårdsplats, Raä 343, Skellefteå sn, Skellefteå kommun, Västerbottens län, 2015.
71. Rapport över arkeologisk utgrävning, fornlämning Raä 5:1, Jörn socken, Västerbotten, 2015.

***